

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Til deg som har fått plass i sykehjem på helse- og velferdssenter

Foto: Mostphotos

Trondheim kommune tilbyr i dag heldøgns omsorgstjenester på sykehjem. Tilbudet skal ivareta deg som har et stort behov for tilsyn, omsorg og oppfølging gjennom hele døgnet. Denne informasjonen er felles for alle helse- og velferdssentre i Trondheim kommune og gjelder også private sykehjem som har avtale med Trondheim kommune. Nedenfor finner du nyttig informasjon.

Målsetting

Vi skal legge til rette for at du har en verdig tilværelse og en trygg livssituasjon. *Åpen, kompetent og modig* er et felles verdigrunnlag for alle ansatte i Trondheim kommune. Disse verdiene skal være en veiviser for ansatte i møte med deg og dine pårørende, og i planleggingen og gjennomføringen av den hjelpen du skal ha.

Primærkontakt

Vi ønsker en god dialog med deg og dine pårørende. Primærkontakten din skal være bindeleddet mellom deg, dine pårørende og oss ansatte. Primærkontakten har ansvar for å følge opp deg og din helsetilstand med en helhetlig tilnærming.

Du får en velkomstsamtale med avdelingsleder eller en fagperson som er på jobb den dagen du kommer. Du inviteres sammen med din pårørende til en innkomstsamtale med avdelingsleder og primærkontakt innen fire uker. Vi vil tilby jevnlig samtaler med deg og din nærmeste pårørende. Du/dere kan i tillegg be om samtaler ved behov. Det er viktig for oss at du og din nærmeste pårørende kommer med innspill til hvordan vi sammen kan gjøre din hverdag best mulig.

Bemanning i sykehjemmet

Helse- og velferdssenteret har en tverrfaglig sammensatt personalgruppe. Enhetsleder og avdelingsledere utgjør lederteamet. Sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere og assistenter arbeider pasientnært. Det skal alltid være sykepleier, eventuelt en vernepleier tilgjengelig for et helse- og velferdssenter.

Sykehjemslegen har i hovedsak faste besøkstider i hver avdeling/enhet.

Vår aktivitør har ansvar for å tilrettelegge felles aktiviteter og arrangementer. Servicevert har ansvar for mer praktiske gjøremål som renhold og orden på kjøkken, måltider, orden og logistikk på lager og så videre.

Ansattes taushetsplikt

Alle ansatte ved sykehjemmet har taushetsplikt. Det vil si at de ikke kan gi informasjon om deg og din sykdom til andre, uten samtykke fra deg. Vi leverer heller ikke ut journalen din til pårørende uten at du samtykker til det.

Nærmeste pårørende har andre rettigheter enn andre pårørende med hensyn til informasjon, samtykke og klage. Det er derfor viktig at du forteller oss hvem du ønsker som din nærmeste pårørende. Hvis du ikke lenger klarer å ivareta rettighetene dine, er det din nærmeste pårørende vi vil forholde oss til. Helsedirektoratet har definert "nærmeste pårørende" og beskriver dette på nettsiden "[Avklar hvem som er nærmeste pårørende til voksne pasienter/brukere](#)".

Du som pasient har som hovedregel rett til å få vite hva legen og andre ansatte skriver om deg i journalen din. I HelsaMi kan du gi pårørende tilgang til deler av journalen din (eget avkrysningsfelt). (Se mer informasjon i eget punkt under “Spesielt til pårørende”).

Individuell helsefaglig oppfølging

Ansatte vil motivere og støtte deg til selv å utføre oppgaver og gjøremål i hverdagen så lenge som mulig, utfra din helsetilstand. Endringer i din helsetilstand og behov for bistand vil kontinuerlig bli vurdert av de ansatte og drøftet både med deg og dine pårørende og sykehjemslege, som kommer innom avdelingen ca. hver uke. Dine behov for omsorg, hjelp og aktivitet skal beskrives i en individuell pasientplan. I akutte situasjoner har vi nær samhandling med legevakten.

Sykehjemslegen har det medisinske ansvaret for deg. Sykehjemslegen har begrenset tid i avdelingen og må prioritere oppfølging av pasientenes helsetilstand og å utarbeide planer for medisinsk oppfølging som de ansatte skal forholde seg til. Sykehjemslegen er ikke tilgjengelig hver dag, men jobber på enheten en fast dag i uken. Sykehjemslegen prioriterer arbeidsoppgaver ut fra følgende rekkefølge:

1. plutselige eller alvorlige endringer i helsetilstand
2. nye pasienter med ustabil tilstand
3. nye pasienter med stabil tilstand
4. rutinemessig oppfølging av stabile pasienter

Sykepleiere og primærkontakter har det daglige ansvaret for å følge opp behandlingen legen har iverksatt og som det er lagt en plan for. De formidler viktig informasjon videre til sykehjemslegen, og vil fungere som bindeledd mellom pårørende og sykehjemslege. Sykehjemslegen gjennomfører sykebesøk til beboere, og evt telefonsamtale eller møte med pårørende, etter medisinsk behov og koordinering/avtale via sykepleier eller primærkontakt.

Du vil fortsatt stå på en fastlegeliste, men det er sykehjemslegen som har oppfølgingsansvar når du oppholder deg på sykehjem. Du har rett til å delta i beslutninger om behandlinger som kan være aktuelle for deg, og vi vil, i løpet av den første tiden på sykehjemmet, ta opp med deg om du har noen forhåndsønsker omkring dette. Dersom du selv ikke ønsker, eller er i stand til å delta i en slik samtale, har din nærmeste pårørende rett til å representere deg. Det er likevel legen som beslutter, og tar ansvar for, hvilken behandling som er riktig for deg.

Helse- og velferdssenteret samhandler med fysioterapitjenesten om gjennomføring av ulike typer tiltak. Når det er behov for fysioterapi til en beboer, medfører dette ikke bruk av behandlingstakster. Dersom du velger å benytte en privat tilbyder, må du selv betale for behandlingen.

Egenandel for spesialistbehandling utført av spesialisthelsetjeneste (ikke privatpraktiserende) og synsundersøkelse som er henvist av sykehjemslegen dekkes av enheten. Medisinsk forbruksmateriell som sprøyter, bandasjer mm. rekvirert av lege, sykepleier eller annet helsepersonell på HVS dekkes også av enheten. Kompresjonsstrømpe/ antitrombosestrømpe og hoftebukse dekkes kun hvis det er forordnet fra sykehjemslegen.

Eksistensiell omsorg

For å ivareta behov for eksistensiell omsorg er det mulig å kontakte en representant fra ønsket trossamfunn. Personalet har oversikt over ulike tros- og livssynskontakter i Trondheim.

Aktiviteter og sosiale tilbud

Vi har samarbeid med både kulturenheten og frivillige lag og organisasjoner og det finnes en rekke aktiviteter du kan delta på. Vi tilstreber å dekke dine åndelige, kulturelle og sosiale behov. Det at du eller dine pårørende forteller ansatte om livet ditt, hvilke interesser, hobbyer og vaner du har hatt, gjør at vi blir kjent med deg som person. Vi benytter et skjema som vi kaller livshistoriekartlegging for å kunne møte dine behov. Denne fylles ut av pårørende, gjerne i samarbeid med deg. Målet er at du som beboer skal få omsorg som er tilpasset deg og din helsesituasjon.

Mat og måltider i sykehjemmet

Vi har som mål å servere deg gode og næringsrike måltider i hyggelige omgivelser, slik at måltidene er en aktivitet du ser frem til. De aller fleste av måltidene tilberedes i sin helhet på sykehjemmets avdelingskjøkken, mens middagsmåltidene lages på produksjonskjøkkenet før de sluttilberedes og serveres på avdelingen. En oversikt over meny for middagene kan du finne på [produksjonskjøkkenets hjemmesider](#).

Vi serverer fire hovedmåltider daglig, i tillegg til eventuelle kaffe- og mellommåltid.

Hovedmåltidene serveres i følgende tidsrom:

- Frokost: kl 08.00 - 10.00
- Lunsj: kl 11.00 - 13.00
- Middag: kl 15.00 - 16.00
- Kveldsmat: kl 19.00 - 21.00

Tidspunktet for det enkelte måltid kan variere noe, dersom det ut fra en faglig vurdering er hensiktsmessig for deg.

Når du flytter inn på sykehjemmet, og ansatte skal følge opp helsen din, trenger vi å få vite hvilke ønsker og behov du har for måltidene, som hva du liker av mat og drikke, om du har behov for bistand under måltidene eller om du har spesielle behov ut fra religiøse eller medisinske årsaker vi skal ta hensyn til. Vi vil også vurdere ernæringsstatusen din jevnlig, ved å veie deg og vurderer matinntaket ditt. Dette gjør vi for å kunne fange opp om du kan være i risiko for underernæring eller har andre ernæringsutfordringer, slik at vi kan iverksette tiltak ved behov. Dette er i tråd med anbefalinger fra Helsedirektoratet.

Ved spesielle anledninger og høytider tilbys det vin og annen alkoholholdig drikke. Hvis du ønsker det, vil det bli tilrettelagt for måteholdent inntak av privat innkjøpt alkohol. Vi minner om evt mulige bivirkninger i kombinasjon med visse typer medikamenter.

Tannbehandling

Du får bistand til daglig tannstell ut fra ditt behov.

Du har rett til gratis tannbehandling i den offentlige tannhelsetjenesten når du bor på sykehjem eller mottar helsetjenester i omsorgsbolig, ved bruk av sykehjemmets faste tannklinikk. En gang i året kommer tannpleier på avdelingen og følger opp alle beboere. Velger du å bruke annen tannlege, betales dette privat.

Omdisponering av rom

Sykehjemmet er avhengig av beboersammensetninger som bidrar til ivaretagelse av alles trygghet. Noen ganger må sykehjemmet, på bakgrunn av faglige vurderinger, flytte om på enkelte beboere internt i sykehjemmet. Av og til vil pasienter profittere på et tilbud ved et sykehjem med spesialkompetanse. Dersom dette skulle bli aktuelt for deg, vil dette vurderes og gjennomføres i tett dialog med deg og dine pårørende.

Renhold

Trondheim eiendom har ansvaret for renholdet i sykehjemmet. Renholdsoperatørene arbeider på dagtid og samhandler med personalet i avdelingen.

Brannsikkerhet

Det er røykeforbud i alle kommunale bygg. Det er kun lov til å røyke på anviste plasser.

På grunn av risiko for brann er det ikke tillatt å bruke levende lys på sykehjemmet.

Vi ønsker heller ikke at det brukes skjøteledninger på rommene, da dette kan gi fare for fall, påvirke brannfaren og vanskeliggjør rengjøringen av rommet.

Egenbetaling og økonomi

Egenbetaling for langtidsopphold i sykehjem

Egenbetaling for sykehjems plass er fastsatt av Stortinget og justeres en gang i året. Vedlagt er lenke til [Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester](#). Paragraf 1, 2 og 3 er svært aktuelle.

Som hovedregel må du betale 75 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, når du får vedtak om langtidsopphold i sykehjem. For inntekt som overstiger grunnbeløpet (1G) må du betale 85 prosent.

Beregning av egenandel

Generelt foretar kommunen en foreløpig beregning av egenandel når en beboer flytter inn på sykehjem. Deretter blir det justeringer hvert år. Vi beregner egenandelen ut fra beboers inntekt (pensjoner, arbeidsinntekt, leieinntekt, næringsinntekt, kapitalinntekt og aksjeutbytte med mer) og skatt. Formuens størrelse er ikke en del av beregningsgrunnlaget, men renteinntekter og aksjeutbytte av formue regnes med. Grunnlaget for beregningene er siste skatteoppgjør.

Når kommunen får beskjed om vesentlige endringer i inntekt, fradrag, sivilstand med mer, korrigeres egenandelen fortløpende. Det er derfor viktig at du gir slik informasjon til kommunen så raskt som mulig.

Etteroppgjør av beregnet egenandel (etter at skatteoppgjøret er klart)

Når skatteoppgjøret for det aktuelle år foreligger, foretar kommunen et etteroppgjør som vil gi et endelig beløp for egenbetalingen. Det korrigeres da for riktig skatt, pensjoner, kapitalinntekt, arbeidsinntekt, næringsinntekt, leieinntekter mm. Formue er ikke en del av beregningsgrunnlaget, men renteinntekter og aksjeutbytte av formue regnes med. Det beregnes også korrekt fradrag (som forsørgerfradrag, fradrag for gjeldsrenter mm). Hvor stor forskjell det blir mellom foreløpig og endelig beregnet egenandel, avhenger av endringer i inntekten, blant annet i formueinntekt og skatt.

Kommunen betaler tilbake for mye betalt egenandel. *Motsatt har kommunen rett til å kreve etterbetaling av for lite innbetalt egenandel.*

Se mer detaljert informasjon om beregning av egenandel og etteroppgjør på kommunens nettside [Priser for helse- og velferdstjenester](#). Opplysningene står under temaoverskriften "Langtidsopphold i institusjon".

Egenbetalingen dekker ikke

- Innkjøp av klær
- Aviser, tidsskrifter, telefon
- Utgifter til frisør og fotpleies
- Personlige forbruksartikler som klær, sko
- Toalettartikler annet enn de enheten tilbyr
- Konsultasjon hos audiograf (høreapparat), batterier og forsikring av høreapparat. Ved behov har du rett på nytt høreapparat hvert sjette år. NAV dekker innkjøp og reparasjon av høreapparat, men du må betale for konsultasjonen selv. Det anbefales videre en årlig sjekk av høreapparat. Dette må organiseres av pårørende eller verge. Utgiftene dekkes ikke av egenandelen.
- Brillor (innkjøp og reparasjon), dette innbefatter også synsundersøkelse som ikke er henvist av sykehjemslegen
- Tap av tannprotese
- Ferier/turer/arrangement utenfor sykehjemmet som du ønsker å delta på
- Alle transportkostnader i privat regi

Transportkort

Det kan søkes om Transportkort/TT-kort (tilrettelagt transport). Personer med fast plass på sykehjem eller i annen boform med heldøgns omsorg kan unntaksvis godkjennes på individuelt grunnlag hvis de har et konkret udekket transportbehov til fritidsreiser.

Kortet kan ikke benyttes til fellesturer for flere beboere i regi av institusjonene. TT-ordningen er ikke et lovfestet tilbud som gir automatisk tilgang til ordningen. [Du kan lese mer om TT-kort på fylkeskommunens nettside TT- kort \(tilrettelagt transport\).](#)

Opprettelse av beboerkonto

Du bør ikke ha private bankkort liggende på sykehjemmet. Eventuelle lommepenger/kontanter oppbevares på eget ansvar. Sykehjemmet oppbevarer ikke kontanter/private bankkort.

Når du flytter inn på helse- og velferdssenteret, kan sykehjemmet opprette en konto i Sparebank 1 SMN i ditt navn. Nærmeste pårørende, eventuelt verge, får opplysning om kontonummer. Utgifter til frisør, fotpleie (flere sender faktura), arrangementer osv. kan belastes fra denne kontoen. Enheten plikter å føre regnskap for den enkelte beboer, og å sende årsregnskap til deg eller nærmeste pårørende/verge.

Kan jeg bytte sykehjem?

Det er mulig å stå på venteliste om du ønsker å flytte til et annet konkret sykehjem.

Snakk med primærkontakten dersom dette er aktuelt. Du og dine pårørende må være innstilt på å kunne flytte på kort varsel (neste dag).

Dersom du har varslet ønske om å flytte og ønsket opphører, er det viktig at du/dine pårørende raskt varsler om dette.

Utfyllende informasjon til deg/dine pårørende

Vi ønsker en god dialog og samhandling med deg som pårørende. Vi vil legge til rette for at du skal kjenne deg velkommen på besøk.

Her er alle velkommen til å komme på besøk

Både pårørende og venner/nettverk skal føle seg velkommen til å besøke sine nære, både på dagtid og ettermiddagstid. Samtidig er det nødvendig å ta hensyn til noen tider på døgnet og de andre beboerne i avdelingen. Videre bør besøk utsettes i akutt fase av luftveisinfeksjoner, influensa eller andre smittsomme sykdommer. Avdelingen vil likevel legge til rette for å kunne være til stede i særlige situasjoner.

Informasjon fra sykehjemmet

For å enkelt kunne informere nærmeste pårørende, er det praktisk om avdelingen har en e-postadresse til deg. Den som er oppnevnt som nærmeste pårørende må videreformidle informasjon til alle aktuelle.

[Du finner mer informasjon om enheten på våre nettsider.](#) Følg gjerne også enheten på Facebook.

Bidra til livshistoriekartlegging

For at vi skal kunne yte individtilpassede tjenester

Sosialt

Som pårørende er dere velkommen til å bidra til opplevelser for deres nærpersion. Dersom du er usikker på hva dere kan gjøre sammen, er det bare å ta en samtale med primærkontakten om dette.

Det er også flott om dere bidrar til opprettholdelse av kontakt med både familie og venner/nettverk.

Noen helse- og velferdssentre har pårørendeforening, som arrangerer sosiale tilstelninger for beboere og pårørende. Tilbudet blir bedre jo flere pårørende som har anledning til å delta i foreningen.

Enheten har samarbeid med frivillige lag og organisasjoner. Du kan også bidra gjennom disse. Det gjennomføres felles pårørendemøter der dere kan få nyttig informasjon, lytte til nyttige tema/innlegg, bidra i gode diskusjoner mv. I møtene diskuterer vi ikke enkelthendelser eller enkeltbeboere. Invitasjon sendes ut i forkant.

Det er ikke lov å ta bilder eller filme andre beboere eller personalet uten at du har fått samtykke til dette.

Enkle gjøremål

Vi setter stor pris på pårørendeengasjement og om du kan bidra med enkle gjøremål når du er innom, f.eks rydde i klesskap, vanne blomster og lignende. Dersom den du besøker er i form til det, er det også flott med turer ut i frisk luft.

Følge til timeavtaler utenfor sykehjemmet

Du vil bli orientert om eventuelle avtaler med spesialister. Så lenge det ikke er et medisinskfaglig behov for at pleiepersonell følger til slike avtaler, vil pårørende bli spurt om å følge sine til undersøkelser/behandlinger som tannlege, øyelege og andre spesialistkonsultasjoner. Dette gjelder også ved andre tjenester/behandlinger som sykehjemmet ikke kan tilby.

Innkjøp av klær og toalettartikler

Sykehjemmet vil sørge for toalettartikler som såpe, sjampo, barberartikler, tannbørste, vanlig fuktighetskrem og hudpleieprodukter som inngår i behandlingen av bestemte merker. Hvis det ønskes andre produkter eller merker må dere selv skaffe og betale for dette.

Klær kjøpes inn av pårørende/verge. Klær bør tåle minimum 40 grader i vask og være strykefrie. Pårørende oppfordres til å ta hånd om vask/stell av klær som krever særskilt behandling, som ullklær, silke mv.

Merking av klær og eiendeler

Vi anbefaler dere å merke alle eiendelene godt.

Det er spesielt viktig å merke klær godt med navn. Det gjøres ved å stryke på navn eller bruke en god sprittusj. Det er lurt å ha vaskeposer med navn. Vi anbefaler at pårørende tar ansvar for vask av tøy som ikke tåler maskinvask.

Alt løsøre og personlige eiendeler, som høreapparat, briller, mobiltelefon, klokker mm., må også merkes med navn.

Tegning av forsikring

Trondheim kommune erstatter som hovedregel ikke klær som blir ødelagt i vask/ved rengjøring. Vi anbefaler deg å ikke ta med verdifulle eiendeler. Alternativt bør du tegne en særskilt forsikring. Eventuelle verdisaker (smykker/ringer mv.) oppbevares på eget ansvar.

Forsikring av høreapparat

Ved skade på høreapparat, kan det være at NAV kan bistå med reparasjon. Sjekk ut dette på NAVs nettsideinformasjon om "[Reparasjon, service og vedlikehold](#)".

Det må tegnes en egen forsikring på høreapparat. Dersom du er medlem i Hørselshemmedes landsforbund, har de forsikring som dekker tap, tyveri og skade på høreapparatet inkludert i medlemskapet.

Forsikring av briller

Briller må også forsikres særskilt.

Møblering av og utstyr på rommet

På sykehjemmet vil du få et eget rom og tilgang til fellesarealer. Rommet er møblert med seng, nattbord, lenestol, bord og besøksstol.

Du har mulighet til å ha med noen personlige eiendeler for å gjøre det hjemmekoselig. Dette kan ikke være møbler som hindrer fremkommelighet eller renhold. Det er heller ikke tillatt å ta med gulvtepper. Dette for å sikre godt renhold og forhindre fall.

Avklar dette med primærkontakten.

Det vil være TV, inkludert lisens, på rommet ditt.

Melding om adresseendring

Personer som oppholder seg i sykehjem skal som hovedregel ikke regnes som bosatt på institusjonen selv om oppholdet viser seg å vare over 6 måneder og derfor heller ikke melde adresseendring til sykehjemmet.

Det er en forutsetning at boligen de flyttet fra fortsatt står til vedkommendes disposisjon.

Dersom vedkommende sine pårørende er bosatt i denne bolig og flytter, skal personen registreres sammen med dem på det nye bostedet. Boligen anses ikke å være til vedkommendes disposisjon dersom den leies ut over en lengre periode eller selges.

Dersom du ikke har meldt flytting, vil all post sendes til bostedsadresse. Dette vil også gjelde informasjon fra helseaktører, som timeavtaler til leger mv. Det betyr at sykehjemmet er avhengig av å få melding fra den som håndterer posten din, snarest mulig, når det er forhold de skal følge opp eller ivareta. De har oftest behov for tid til å planlegge en slik oppfølging.

Dersom dette ikke er praktisk gjennomførbart, vil man normalt bli registrert som bosatt på institusjonen. En person som oppholder seg på institusjon og som ikke har tilknytning til noe annet bosted, registreres som bosatt på institusjonen. Dersom en beboer skal melde flytting, må pårørende bistå med å melde adresseendring til Folkeregisteret.

Et godt alternativ til fysisk postgang kan være at det opprettes digipost og at pårørende får tilgang denne - se [Gi andre tilgang til din Digipostkonto](#).

Eksempel: Utsendelse av faktura fra spesialisthelsetjenesten

- Faktura sendes til pasientens nettbank hvis pasienten har nettbank og ønsker e-faktura.
- Hvis pasienten ikke har nettbank, men digipost, sendes den alternativt der.
- Hvis pasienten hverken har nettbank eller digipost, sendes papirfaktura til tidligere bostedsadresse (hvis pasienten ikke fyller kriteriene for å endre adresse til sykehjemmet).

Er det ytterligere spørsmål knyttet til tolkningen av folkeregisterloven med forskrifter, må henvendelse rettes til Skatteetaten.

Søknad om transportkort

Dersom beboeren har behov for transportkort til private turer vil legen utstede legeerklæring. Pårørende må fylle ut deler av søknadsskjemaet. Primærkontakt bistår da med å søke om transportkort og sikrer at det fylles ut fra lege og at søknad sendes. Vi pleier normalt å oppbevare kortene på vaktrommet.

Ved dødsfall eller utflytting

Praktisk informasjon ved dødsfall

Når en av våre beboere går bort, er vårt fremste mål at avskjeden skal bli så verdig og respektfull som mulig. Vi forstår at tiden etter et dødsfall er preget av sorg, og at praktiske gjøremål kan føles overveldende.

For at vi skal kunne ta imot nye beboere som har et akutt behov for pleie og omsorg, er vi avhengige av at rommet klargjøres relativt raskt. Vi ber derfor om at rommet tømmes for personlige eiendeler **innen 24 timer**.

Vi vet at dette kan føles travelt i en sårbar tid. Her er noen punkter som kan være til hjelp:

- **Samarbeid med oss:** Dersom det oppstår praktiske utfordringer som gjør det vanskelig å overholde fristen, ber vi dere snakke med avdelingsleder så tidlig som mulig. Vi er opptatt av å finne gode, midlertidige løsninger sammen med dere.
- **Håndtering av eiendeler:** Vi har dessverre svært begrenset lagringsplass på flere av sykehjemmene. Eiendeler som blir stående igjen etter avtalt tid, må derfor håndteres etter gjeldende rutiner for rydding. Vi oppfordrer likevel familien til å ta hånd om alt som har verdi.
- **Donasjon:** Sykehjemmet har dessverre ikke anledning til å overta brukte møbler eller klær, men dere kan forsøke å ta kontakt med lokale hjelpeorganisasjoner dersom dere ønsker å donere noe.

Vårt personale er her for å støtte dere i denne overgangen. Ikke nøl med å stille spørsmål om det er noe dere lurer på.

Verdisaker leveres ut til *nærmeste pårørende*. Hvis andre enn nærmeste pårørende skal hente verdisakene, må det leveres skifteattest. Det må signeres på at verdisaker er hentet.

Ved dødsfall er det pårørende som velger hvilket begravelsesbyrå de vil benytte. Se heftet "[Når et dødsfall inntreffer](#)" (ISSUU nettsted) for råd og oversikt over begravelsesbyrå i Trondheim.

Det er utarbeidet en nasjonal brosjyre [Når en av våre nærmeste dør](#) som kan være verdt å lese som supplement til kommunens nettside.

Økonomiske forhold det er viktig å være klar over

Høyere pensjon

Dersom du har ektefelle eller samboer og en av dere har behov for langtidsplass på sykehjem, får begge beregnet pensjon som om dere bor alene.

Foreløpig sluttoppgjør (egenbetaling)

Foreløpig sluttoppgjør blir foretatt når egenbetalingen for langtidsoppholdet har varighet under 3 måneder i inneværende år. Beregningen tar utgangspunkt i den måneden oppholdet blir

avsluttet. Vedtaksbrevet om foreløpig sluttoppgjør vil inneholde informasjon om hvilken tidsperiode et eventuelt endelig sluttoppgjør skal gjelde for. Ved dødsbo sendes vedtaksbrevet til den som står oppført i Folkeregisteret som mottaker av original skifteattest fra Tingretten.

Endelig etteroppgjør

Les mer detaljert informasjon om endelig etteroppgjør av egenbetaling på kommunens nettside [Priser for helse- og omsorgstjenester - Trondheim kommune](#). Endelig etteroppgjør blir foretatt på alle langtidsopphold i institusjon med egenbetaling lengre enn 3 måneder i det aktuelle året. Dette sikrer en riktig beregnet egenbetaling.

Det kan ta lang tid (opptil 1 1/2 år) før endelig oppgjør er klart, avhengig av når langtidsoppholdet ble avsluttet.

Kommunen oppfordrer bostyrer til å vente med å ferdigstille arveoppgjøret til melding om etteroppgjør er mottatt (vanligvis neste høst), slik at boet har dekning for eventuelle krav i etteroppgjøret.

Det går an å [søke skatteetaten om forhåndsfastsetting av skatteoppgjør](#), men da må du sende kopi av dette skatteoppgjøret til kommunen. Fortsatt må du vente med å ferdigstille boet til endelig etteroppgjør fra kommunen er mottatt. Dersom boet er skiftet etter Arvelovens paragraf 95 (intet å skifte), kan du søke om at eventuelle krav fra kommunen blir frafalt. Kostnader i dødsboet må i så fall dokumenteres.

Kommunen er avhengig av å ha mottatt skatteoppgjøret for året beboeren avsluttet langtidsoppholdet. Skatteetaten sender ut skatteoppgjøret til forskjellige tider. Vi oppfordrer derfor bostyrer om å melde fra, eller sende kopi av endelig skatteoppgjør til kommunen ved Regnskapstjenesten på faktura-hv.regnskapstjenesten@trondheim.kommune.no, så snart det er ferdig. Oppgi gjerne kontonummer for eventuell refusjon av for mye betalt egenandel.

Innsyn i HelsaMi (journalopplysninger)/bruk av Helsenorge for pårørende

Dersom det er ønske/behov for at pårørende skal ha innsyn i HelsaMi-kontoen til den man er pårørende til, må dette enten gis av pasienten selv (se informasjon under [Tilgang for foreldre og pårørende - får pårørende tilgang til min HelsaMi-konto?](#), alternativt kan pårørende søke om tilgang dersom pasienten selv ikke uten samtykkekompetans, (se informasjon under [Tilgang for foreldre og pårørende - Hvordan får jeg tilgang til en forelder uten samtykkekompetanse?](#)).

Se også [Bruke Helsenorge på vegne av andre](#).

Vi har forståelse for at det vil være forskjeller i hvor mye pårørende kan bidra. Derfor vil vi ta opp dette i samtalene underveis i oppholdet.

Lagring av informasjon i Kommunalt pasient- og brukerregister

For alle som søker om eller mottar kommunalt tildelte helse- og omsorgstjenester blir data sendt til Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR). Du kan finne mer informasjon om dette på plakaten [Dine data bidrar til bedre helse- og omsorgstjenester](#).

Brukerråd

Hvert helse- og velferdssenter skal ha et brukerråd. Brukerrådet er kommunens formelle organ for brukermedvirkning, og er et rådgivende organ for enhetsleder. Å delta i brukerrådet er en fin mulighet å påvirke hverdagen og tjenestetilbudet. Se [Brukerråd i Trondheim kommune](#).

Ta gjerne kontakt med enhetsleder eller avdelingsleder for nærmere informasjon om pårørendeforening og brukerråd.

Oppnevning av verge - opprettelse av fremtidsfullmakt

Har du utfordringer med å ivareta økonomien din, anbefaler vi at du får oppnevnt en verge. Det er Statsforvalteren som har ansvar for oppnevning. Hvis du ønsker det, kan dere søke om at en av dine pårørende skal være verge. For mer informasjon se www.vergemal.no.

Her vil du også finne informasjon om fremtidsfullmakt.

Ombud for helse, omsorg og oppvekst

I Trondheim kommune har vi Ombud for helse, omsorg og oppvekst. De som jobber der skal bidra til å ivareta rettighetene til innbyggerne på disse områdene. Ombudet har taushetsplikt og er gratis å bruke. Dersom du har behov for bistand, for eksempel i dialogen med sykehjemmet, kan du ta kontakt med dem. De kan også hjelpe deg med å skrive en klage til Statsforvalteren hvis du ønsker det. Du kan lese mer om ombudsordningen og hvordan du kan komme i kontakt med dem på Trondheim kommunes nettsider; [Ombud for helse, omsorg og oppvekst - Trondheim kommune](#).

Klageadgang og bistand i klagesaker

Dersom du opplever kritikkverdige forhold som du ønsker å påklage, ønsker vi å få vite om dette. Det gir oss mulighet til å prøve å finne en løsning sammen med deg/din nærmeste pårørende. For pårørende som ønsker dialog om forhold eller klage, ber vi om at det avtales tidspunkt for samtale. Slike møter må legges til dagtid på hverdager (fysisk møte, per telefon eller digitalt). På kveld og helg må ansatte konsentrere seg om pasientrettet arbeid.

Dersom du ikke opplever å nå fram gjennom dialog og ønsker å rette en klage, kan du finne informasjon på [Trondheim kommunes nettside om Klage](#) på tjenester.

Du kan be om hjelp til klagen. Ta kontakt med avdelingsleder eller enhetsleder.

Hvis du ikke opplever å nå frem gjennom dialog med enheten, kan du ta kontakt med [Ombud for helse, omsorg og oppvekst - Trondheim kommune](#). De kan blant annet være med deg i møter med enheten og bistå ved utarbeidelse av en skriftlig klage.